

Kayıp-Kaçak Oranı Yüksek Şirketlere 2020'ye Kadar Özel Statü...

KAÇAĞI DÜŞÜRMEYEN ŞİRKETLERE "AFERİN" DÜZENLEMESİ

EMO Yönetim Kurulu'nun 31 Aralık 2015 tarihinde yaptığı yazılı açıklamada, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'nun (EPDK) "Dağıtım Sistemindeki Kayıpların Azaltılmasına Dair Tedbirler Yönetmeliği"nin aynı gün Resmi Gazete'de yayımlanarak, 5 yıllık 3. Geçiş Dönemi tarifesi öncesinde yürürlüğe konulduğu bildirildi. Yönetmelik ile kayıp ve kaçakları düşürmeyen dağıtım şirketleri için, 2020 yıl sonuna kadar "yüksek kayıplı şirket" adı altında "imtiyazlı" statü yaratıldığı'nın belirtildiği açıklamada, "Ülke ağırlıklı ortalamasının" üzerinde kayıp ve kaçağı olan bu şirketlere özel kayıp ve kaçak hedefleri belirleneceği bildirildi.

Kaçakla mücadele adına bu şirketler "mevzuat dışında istedikleri yere" sayaç kurabilme olanağı sağlandığına dikkat çekilen açıklamada, şöyle denildi:

"Ancak tüm bunlar için yapacakları harcamaları yatırım adı altında kullanıcılardan tahsil edecekler. Hatta kaçak kullanım nedeniyle dağıtım sistemlerinde oluşan arızaların bedeli de 'kontrol edilemeyen işletme gideri' olarak muhasebeleştirilerek, kullanıcılara yansıtılacak. Tarımsal sulama aboneleri de 'tespit' olmaksızın, 'tarımsal sulama uzaktan tespit' adı altında gerçekte var olmayan kağıt üzerinde bilgilerle kaçak kullanıcı muamelesi görecekler."

Düzenleme ile kayıp ve kaçak hedeflerini tutturamayan, yüksek kayıp ve kaçak oranlarına sahip şirketlere "aferin" denilerek, yeni olanaklar yaratıldığını kaydedildiği açıklamada, sağlanan olanaklar şöyle sıralandı:

- Dağıtım şirketlerinin tarifeleri üzerinde belirleyici olan verimlilik katsayıları yüksek kayıplı şirketlere

2020 yılsonuna kadar uygulanmayacak. Bu tarihten sonra da 2025 yılına kadar verimlilik katsayısının yarısı uygulanabilecek.

- Yüksek kayıplı şirketlere bu şirketlere özel usul ve esaslar çıkarılarak yeni hedef kayıp oranları belirlenecek.

- **Kaçak kullanım sonucu oluşan aşırı yüklenme nedeniyle sistemdeki arızalar da kontrol edilemeyen işletme giderleri kapsamına alındı. Böylece bunun bedeli de faturalar aracılığıyla kullanıcılara yıkılacak. Kaçak bedelini ödemek istemeyen yurttaşlar bir de şirketin kaçak kullanımlar nedeniyle oluşan tesis arıza bedellerini ödeyecek.**

- Bu özel statülü şirketler, kayıp ve kaçağı yüzde 30'un üzerinde olan il ve ilçelerde mevzuat dışında istediği yere sayaç koyabilecekler. Yine birden fazla müşteri için tespit amaçlı olarak kontrol sayacı da kurabilecekler. Bunların maliyetleri de yatırım harcaması olarak tüm kullanıcıların faturalarına yansıtılacak.

- Özel statülü şirketler hizmet kalitesi yükümlülüklerinden de muaf olacaklar. Buna göre kullanıcılara tazminat ödeme yükümlülüğü getiren kullanıcının tedarik sürekliliği kaydı yapabilmesine olanak sağlayan düzenleme bu şirketler için uygulanmayacak. Bildirimsiz yapılan kesintiler için yapılması zorunlu olan doğrudan tazminat ödemeleri de söz konusu olamayacak. Üstelik mevcut düzenlemede mücbir sebep ve güvenlik nedeniyle zaten ödeme yapması öngörülüyordu. Yine teknik kaliteye ilişkin yükümlülükler de ortadan kaldırılınca, günlük azami bildirimli 12 saat olarak sınırlandırılan süreye uyulmaması durumunda ödemeleri gereken

cezalardan da kurtarılıyorlar.

- TEİAŞ ile yapılan iletim sistemi kullanım anlaşmaları kapsamında bağlantı noktasından maksimum enerji alışı kapasitesinin üzerinde enerji alınması durumunda öngörülen cezalar da uygulanmayacak. Yani iletim sistemini sıkıntıya sokan yüksek enerji çekişi durumuna ilişkin cezai hükümlerden de muaf olacaklar.

- Elektrik kullanıcıları içinde ayrı bir grubu oluşturan tarımsal sulama aboneleri ise kaçak tespiti yapılmaksızın kaçak muamelesi görecekler. Bunun için 'elektrik kullanmadan tarımsal ürün üretilmeyeceği' resmi kurum yazıları ve kayıtları, teknolojik uygulamalar ile Çiftçi Kayıt sistemi gibi otomasyon sistemi verileri esas alınarak belirlenecek kullanıcılara kaçak tespit tutanağı düzenlenip fatura tahakkuk ettirilecek. Tahakkuk miktarının nasıl belirleneceğine ilişkin düzenlemelere ise yönetmelikte yer verilmemiş bulunuyor. 'Tarımsal sulama uzaktan tespit' adı altında olmayan bir statü yaratılıyor."

Yönetmeliğin özelleştirilme ihalelerinde var olmayan yeni koşulları yaratarak, "kaynak ve olanak aktarımı" içerdiğine vurgu yapılan açıklamada, "Hem ihale koşulları sakatlanmakta hem de sürekli savunulan 'serbest piyasa' mantığına aykırı bir şekilde, kendi iradeleriyle ihaleye girmiş bu dağıtım şirketlerini satın almış olan bazı şirketler kollanmaktadır" denildi. Kaçak elektrik bedellerinin yurttaşlardan alınamayacağına ilişkin yargı kararlarının hatırlatıldığı açıklamada, "Derhal elektrik dağıtım kurumları yeniden kamulaştırılmalı, yandaş şirketlerin değil kamunun çıkarları korunmalıdır" vurgusu yapıldı.